

CAHİLLİĞİN BU KADARI DA OLMAZ Kİ

Aydınlık Dergisi, 17 Ağustos 2003

Yıldırım Koç

1475 sayılı İş Kanunu 4.7.1971 tarihinde kabul edildi ve 12.7.1975 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Kanununun 24. maddesinin ilk biçimi "toplu işçi çıkarma" başlığını taşıyordu. Kanunun bu maddesi, 4.7.1975 gün ve 1927 sayılı Kanunla değiştirildi. Maddenin başlığı, "işten çıkarmanın sonucu" oldu ve içeriğinde işçi lehine önemli bir değişiklik yapıldı.

Çeşitli siyasal hareketlerin işçi sınıfı ve sendikacılık hareketine ilişkin taleplerini okuduğumda güldüğüm noktalardan biri, 1975 yılındaki bu değişikliğin farkında olmamalarıydı. Birçok siyasal örgütün talepleri arasında, "işten çıkarmaya ilişkin 13, 17 ve 24. maddeler değiştirilsin" isteği yer alırdı. 24. maddedeki lehte değişikliğin farkında olmamalarına ilk başta kızardım, sonra gülmeye, bilgisizliğe örnek göstermeye başlamıştım.

Ama birkaç gün önce öyle bir olayla karşılaştım ki, 1475 sayılı İş Kanunu'nda 1975 yılında yapılan değişikliğin farkında olmayanlara güldüğüm için onlardan özür diliyorum.

Siyasal örgütlenmeleri ve dergileri genellikle izleyemiyorum. Bir taraftan vaktim yok, diğer taraftan yapılan tartışmaların büyük bir bölümünün beni pek ilgilendirmediğini düşünüyorum. Bu nedenle de, Ezilenlerin Sosyalist Platformu'nun nasıl bir yaklaşımı olduğunu, dünyayı nasıl yorumladığını, neyi nasıl değiştirmek istediğini bilmiyorum. Bu siyasal oluşumun görüşünü tartışmak gibi bir niyetim de yok.

Geçen gün Kızılay'da Onur İşhanı'nın önünde bu yapılanmadan bir kişi bildiri dağıtıyordu. Ben de aldım. 4 sayfalık bildiri, "Yaşasın Sınıf Sendikacılığı Hareketi" dedikten sonra, "1475 sayılı İş Kanunu iptal edilsin" talebini gündeme getiriyordu. Ayrıca, "1475 Kölelik Yasası çıkarıldı" dedikten sonra, "İşçi ve emekçilere 'reform', 'değişim' paketleri olarak sunulan 1475 sayılı İş Kanunu değişikliği..." diye devam ediyordu.

1475 sayılı İş Kanunu bu ülkede 32 yıl uygulandı. Sağır sultanın bile duyduğu tartışmaların ardından, 4857 sayılı İş Kanunu kabul edildi ve 10 Haziran 2003 günlü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yeni kabul edilen, 4857 sayılı İş Kanunu'dur. "Yaşasın Sınıf Sendikacılığı Hareketi" diyenlerin taleplerinin başında yer alan "1475 sayılı İş Kanunu iptal edilsin" cümlesi, insana, "artık bu kadar da olmaz" dedirtecek türden bir cehalet örneğidir.

Birkaç yıl çalışması olan sıradan bir işçi, 1475 sayılı İş Kanunu'nu bilir. Eğer bir hareket, sosyalizm adına çıkar, "sınıf sendikacılığı hareketi" diye bir öneri getirirken, böyle büyük bir cehalet sergilerse, işçilerin güvenini kazanabilir mi?

Bu yazdıklarım, Ezilenlerin Sosyalist Platformu'nun siyasal kimliğinin tartışılmasıyla ilgili değil. Anlatmaya çalıştığım, sosyalist-komünist sol'da oldukça yaygın olan bir tavrın yanlışlığı. İşçi sınıfı ve sendikacılık hareketi tarihi de, mevzuat da, sorunlar da ciddi bir biçimde incelenmeden ve öğrenilmeden, vahiy yoluyla edinildiği zannedilen bilgi kırıntılarıyla birşeyler yazılıyor. Sıradan işçinin bildiğini bilmeyip ona önderlik etmeye kalkanlar başarısız olunca suçu kendilerinde aramak yerine işçiye atıyorlar. Üzerinde çalıştığı malzemeyi tanımayan, o malzemeyi işleyebilir mi? İzlemesini bilmeyen önderlik edebilir mi?

İşçilerle ilgilenen biri olarak, bu siyasal hareketin işçi sınıfı ve sendikacılık hareketine ilişkin herhangi bir yazısını ciddiye alıp okumam mümkün mü? Yayınları elime geçse, "olmayan 1475'in kalkmasını isteyen bakalım yeni neler yapmış," diye okurum. Biraz ciddiyet, lütfen.